

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2025. március 29., megyei szakasz

7. osztály, magyar tagozat

Értékelési szempontok

I. TÉTEL

45 pont

- Explicit információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: *A balladának az alapkonfliktusa abból ered, hogy az édesanya házasságra kényszeríti leányát, Szép Klárát egy idegen törökhöz.* 5 pont
- Egyenes következtetések levonása a szöveg információi alapján. Helyes válaszok: a – H; b – H; c – H; d – I; e – I. 5 pont
- Rövid válasz megfogalmazása, információk, gondolatok értelmezése a szöveg alapján. Lehetséges válasz: *Az anya azért hallgatta el a lánya valódi tartózkodását, mert félt, szégyellte megmondani. Félt attól, hogy miként fogadja a vőlegény és kísérete a hírt. Ugyanakkor a kérdések ismétlése, a tragédiával való szembesülés késleltetése visszatérő motívum a balladákban, és a feszültségkeltésnek, a drámaiság fokozásának egy eljárása.* 5 pont
- A szereplők közti viszonyok megfigyelése a szövegben. Lehetséges válasz: *Szép Klára egy gazdag és szép lány, akit anyja elad el egy gazdag török úrfinak, mivel még nagyobb gazdagságra vágyik. Döntését tényként közli a lányával, aki azonban nem akar török úrfi felesége lenni, inkább a maga falujában vagy országában egy pulykapásztorhoz menne feleségül. Az anya nem törődik a lánya ellenkezésével, nem változtat a döntésén, a lány pedig nem képes más módon szembeszállni az anyjával, mint hogy bánatában meghal.* 5 pont
- A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: *A kérdéseket Szép Klára édesanyja teszi fel a halott lánya vőlegényének. Arra kérdez rá, hogy lányának csináltat-e koporsót, leszegezteti-e vasszeggel, csináltat-e fejfát és elkíséri-e az utolsó útjára. Tehát az édesanya amiatt aggódik, hogy a vőlegény, aki valójában nem vehette feleségül a lányát, ilyen körülmények között is megadja-e a végtisztességet, és gondoskodik-e a megfelelő temetésről. A vőlegényt lesújtja mátkája halála, hiszen megtalálásakor ölelte, csókolta, siratta őt, a hozzá intézett kérdésekre pedig tisztelettudóan válaszol, és biztosítja Szép Klára édesanyját, hogy az asszony elvárásain felül is megteszi a kötelességét: márványból csináltat neki koporsót, aranyszeggel szegezteti le, rézből csináltat fejfát, és elkíséri utolsó útjára. Bármely más, érvényes válasz elfogadható, pl. A kérdéseket a vőlegény teszi fel az anyának, mert meg akar győződni róla, hogy Szép Klára tisztességes temetésben részesül, ha már nem lehetett a felesége. Az anya válaszaiban biztosítja a kérőt arról, hogy lánya temetése az elvártnál pompásabb lesz, hiszen aranyszeggekkel kiveret márványkoporsóban fogja eltemetni, réz fejfát állíttat neki, és végigkíséri az úton. Az anya válaszaiban a megbánás érzése is tükröződik. Felelősnek érzi magát a lány haláláért, ezért a pompás temetéssel igyekszik utólag jóvá tenni, hogy korábban figyelmen kívül hagyta lánya vágyait és elkeseredését.* 10 pont
- Szövegtranszformáció nézőpontváltással a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával
A ballada információinak felhasználása: 3 pont
Megfelelő nézőpont érvényesítése: 2 pont
Vélemény megfogalmazása: 3 pont
Igényes, kreatív szöveg megformálása: 2 pont
10 pont
- Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás 5 pont

II. TÉTEL

45 pont

tématartás	10 pont
a naplóbejegyzés műfaji sajátosságainak betartása	10 pont
logikus gondolatmenet felépítése	10 pont
kreativitás	10 pont
nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás	5 pont